

#RättAttKunna

Yrkesutbildning

Utvecklingsprogrammet för kvalitet och jämlikhet 2020–2022

Verkningsfulla åtgärder för att förbättra kvaliteten och jämställdheten inom yrkesutbildningen

Genom programmet vidtar vi effektiva och verkningsfulla åtgärder för att förbättra lärandet och inlärningsresultaten för dem som studerar inom yrkesutbildningen. Syftet är att stärka deras välbefinnande, samhörighet och delaktighet. Vi stöder dem som ordnar yrkesutbildning i arbetet med att förnya och leda verksamhetskulturen. Vi stöder även förbättrande av utnyttjandet av informationsteknik som kunskapsgrund för lärande, studier och goda inlärningsresultat samt ny teknik i lärandets tjänst.

Syftet med åtgärderna är att säkerställa kvaliteten på yrkesutbildningen, stödja en kontinuerlig kvalitetshöjning samt minska och förebygga skillnader i lärande och inlärningsresultat som beror på kön, socioekonomisk bakgrund, bostadsort eller stödbehov. Ett annat mål är att öka mängden undervisning, handledning och stöd och i högre grad rikta dem till de studerande som har det största behovet av det samt utveckla studiehandledningen och de studerandes basfärdigheter och färdigheter för fortsatta studier.

Kvalitet och jämlikhet

Stöd för en reform av verksamhetskulturen och ledningen av den

Förbättrande av förutsättningarna för och inlärningsresultaten gällande lärande

Förmåga att reagera på förändringar i omvärlden

Stärkande av välbefinnande, samhörighet och delaktighet

Yrkesutbildningens uppgift är att ge de studerande den kompetens som de behöver i en föränderlig värld under olika skeden av yrkeskarriären och livet. Yrkesutbildningen utexaminerar yrkeskunniga personer som håller hjulen snurrande i vårt land och har kompetens som motsvarar behoven i arbetslivet och samhället. Högklassig yrkesutbildning främjar sysselsättningen, utvecklar arbets- och näringslivet samt ger färdigheter för företagande, yrkesmässig utveckling, livslångt lärande och ett gott liv.

Med hjälp av programmet bidrar vi till att skapa och förankra verkningsfulla förfaranden och tillvägagångssätt som stärker jämställdheten och likabehandlingen av studerande samt förbereder nödvändiga ändringar i styrningen och finansieringen av anordnarna av yrkesutbildning samt i lagstiftningen.

Genom att utlysa finansierings- eller projektbidrag som riktar sig till anordnare av yrkesutbildning och andra aktörer inom yrkesutbildningen säkerställer vi att den verksamhet och de projekt som finansieras stöder utvecklingen av yrkesutbildningen och dess kvalitetssäkring på lång sikt.

Finansiering 2020–2022
**259 miljoner
euro + strategi-
finansiering**

Mångsidiga
pedagogiska
studerande-
orienterade
metoder

Utnyttjande av
inlärningsanalytik
för att stödja de
studerandes studie-
framgång och säker-
ställande av deras
inlärningsresultat

Verksamhets-
modeller för
kamratstyrning och
gruppstyrning

Säkerställande av
kvaliteten på den
personliga anpassningen
och utbildning på arbets-
platsen samt vidare-
utveckling av digitala
lösningar

Ökande av
stödbeloppet för
undervisning,
handledning och
studier och höjande
av kvaliteten

Effektivisering
av studie-
handledningen
i övergångs-
skedena

Styrmodeller
för studerande
som behöver
särskilt stöd

Vi förbättrar förutsättningarna för lärandet, resultaten och kvaliteten

Högklassig och tillräckligt omfattande

Vi ökar stödbeloppet för undervisning, handledning och stöd med hjälp av tilläggsfinansiering för en viss tid. Finansieringen riktar sig särskilt till de studerande som har störst behov av stöd med tanke på studierna. Vi höjer kvaliteten på undervisningen och handledningen och stöder användningen och vidareutvecklingen av mångsidiga pedagogiska metoder inom yrkesutbildningen. Vi effektiviserar studiehandledningen både i övergångsskedena och under studierna samt samarbetet mellan olika aktörer. Vi förnyar kriterierna för god studiehandledning och utreder en bindande dimensionering av antalet studiehandledare. Dessutom utvecklar vi livslång handledning och digitala lösningar till stöd för den.

En välfungerande personlig tillämpning och högklassig utbildning på arbetsplatsen

Vi stöder utbildningsanordnarna att i stor utsträckning ta i bruk gemensamt utarbetade verksamhetsmodeller och förfaranden med tanke på en personlig tillämpning av studieplanen samt för läroavtals- och utbildningsavtal. Med hjälp av gemensamma verksamhetsmodeller säkerställer vi att de studerande får scheman med hela skoldagar och skolveckor och att undervisningen, handledningen och stödet för studierna i tillräckligt hög utsträckning omfattar de studerande för vilka lärandet och studierna innebär utmaningar. För att uppnå dessa mål vidareutvecklar vi digitala lösningar som stöder en personlig tillämpning och utnyttjar information och inlärningsanalytik som

Mångsidigare
möjligheter att
avlägga
gemensamma
examensdelar

Förnyande av
kriterierna för god
studiehandledning

Kompetens-
utveckling för
arbetsplatshandledare
samt undervisnings-
och handlednings-
personal

Stärkande av
de studerandes
basfärdigheter och
beredskap för
fortsatta studier

Utredningar

Det bästa skyddet för var och en i en föränderlig värld är att tillägna sig ett gediget och uppdaterat kunnande och färdigheter för livslångt lärande. Yrkesutbildningens centrala uppgift är att ge de studerande det kunnande som behövs för att klara sig i ett arbetsliv och ett samhälle i centrum för stora omvälvningar. Då behövs det individuella studievägar och pedagogiska verksamhetsätt till stöd för de studerandes lärande och att de når studiemålen med beaktande av enskilda studerandes utgångspunkter och behov. En tillräckligt omfattande, högklassig undervisning samt adekvat handledning och stöd i olika skeden av studerandes studieväg är förutsättningar för att varje studerande har möjlighet att lära sig och förvärva kunnande.

stöd för en personlig tillämpning, handledning av den studerande samt utveckling av lärande och undervisning i olika slags lärmiljöer.

Starka baskunskaper samt beredskap för fortsatta studier

Vi skapar en grund för livslångt lärande genom att stärka de studerandes basfärdigheter och beredskap för fortsatta studier. Vi gör möjligheterna att avlägga gemensamma examensdelar mångsidigare samt samarbetar med grundskolorna, gymnasierna och högskolorna kring utvecklingen av pedagogiska metoder och handlingsmodeller med låg tröskel för att stärka de studerandes basfärdigheter och beredskap för fortsatta studier.

Kunniga lärare och arbetsplatshandledare

Hörnstenen i en högklassig yrkesutbildning utgörs av kunniga lärare och arbetsplatshandledare. Alla, inklusive undervisnings- och handledningspersonal, har rätt att lära sig nya saker och utveckla sin kompetens. Vi höjer arbetsplatshandledarnas kompetens och tar i bruk nya former för kompetensutveckling som riktar sig till dem. Vi stärker och förnyar kompetensen hos utbildningsanordnarnas undervisnings- och handledningspersonal och bildar riksomfattande och regionala inlärningsnätverk till stöd för kompetensutvecklingen hos undervisnings- och handledningspersonalen. Vi stärker också vägledningen till läroavtalsutbildning för att öka läroavtalsutbildningen.

Vi stärker välbefinnande, samhörighet och delaktighet

För att kunna lära sig nya saker måste den studerande må bra och vara i studieskick. De flesta studerande har det bra, men uppskattningsvis 10–15 procent av dem mår dåligt. Förutom psykisk illamående rör många studerande för lite på sig för att upprätthålla sin hälsa och arbetsförmåga. Nedsatt arbetsförmåga ökar risken för utslagning från arbetsmarknaden. Intresset för att studera ökar om man upplever att man kan påverka saker som gäller en själv och ens studier. Det är viktigt att de studerande är fullvärdiga medlemmar i studiesamfundet och att kan påverka hur yrkesutbildning genomförs.

Finansiering 2020–2022

**7 miljoner
euro**

Utvecklande av
studerandekårs-
verksamheten

Utvidgande av
arbetskapacitets-
intyget för
yrkesutövare och
Yrkesskolan
i rörelse

Stärkande av en
verksamhetskultur
av samhörighet

Stärkande av
de studerandes
möjligheter
att påverka

Utvecklande och
spridande av
samarbetsmodeller
inom ungdomsarbetet
och läroanstalterna

Utvecklande
av säkerhets-
kulturen

Andra nya
utvecklingsåtgärder
som kartläggs
tillsammans med
de studerande

Vi främjar de ungas delaktighet och beslutanderätt genom att stärka de studerandes roll och möjligheter att påverka inom sin läroanstaltsgemenskap och genom att stödja utvecklingen av studerandekårernas verksamhet. Vi stärker en kultur av samhörighet inom våra läroanstalter så att varje studerande upplever att han eller hon ingår i en grupp, även om var och en har sin egen studieväg. Genom att stärka en verksamhetskultur som präglas av samhörighet, minskar vi samtidigt mobbning och trakasserier.

Dessutom utvecklar och sprider vi samarbetsmodeller som används i ungdomsarbetet och vid yrkesläroanstalterna i syfte att öka de studerandes välbefinnande, och uppmuntrar de studerande att röra på sig genom att utvidga arbetskapacitetsintyget för yrkesutövare och Yrkesskolan i rörelse. Vi utvecklar också yrkesläroanstalternas säkerhetskultur samt kartlägger och genomför i samråd med de studerande nya åtgärder som bidrar till deras välbefinnande, samhörighet och delaktighet.

Vi stöder förnyande av verksamhetskulturen och ledningen av den

För att höja yrkesutbildningens kvalitet och jämlikhet samt stärka de studerandes välbefinnande, samhörighet och delaktighet krävs en ny verksamhetskultur samt att man tänker i nya banor och går in för nya verksamhetsätt. Eftersom förändringarna uppstår av sig själva, är det viktigt att de styrs upp konsekvent och målmedvetet.

Stöd till
förändrings-
ledarskap

Nätverk för
kollegialt lärande
för ledningen för
läroanstalterna

Stöd för
ibruktagandet av
verksamhetsmodeller
och processer enligt
bästa praxis-
principen

Utvecklande av
det pedagogiska
ledarskapet och
serviceledningen

Utbildnings-
helheter som riktar
sig till ledningen
för läroanstalterna

Finansiering 2020–2022

**3 miljoner
euro**

Vi stöder utbildningsanordnarna i förändringsledarskapet bl.a. genom att utnyttja olika nätverk för kollegialt lärande och utbildningshelheter till stöd för förändringsledarskapet. Vi går i synnerhet in för att utveckla det pedagogiska ledarskapet och ledningen av serviceprocesserna samt främjar ibruktagandet av verksamhetsmodeller och -processer enligt bästa praxis-principen.

Vi förbättrar förmågan att svara på förändringarna i omvärlden

Verksamhetsbetingelserna för yrkesutbildningen kommer att förändras avsevärt under de kommande åren bl.a. på grund av den tekniska utvecklingen, befolkningens stigande medelålder och klimatförändringen.

Anordnarna av yrkesutbildning bör kunna svara på förändringarna i omvärlden samt på enskilda individers, samhällets och arbetslivets föränderliga kompetensbehov. Aktuell information som på ett täckande sätt beskriver verksamheten är en nödvändig förutsättning för yrkesutbildningens kvalitet och för att den ska kunna höjas.

Vi stärker utbildningsanordnarnas förmåga att samla in, analysera och utnyttja information för att rikta utbildningsutbudet och höja utbildningens kvalitet och genomslagskraft. Vi förbättrar kvaliteten på den tillgängliga informationen och informationsproduktionens tillförlitlighet. Dessutom utvecklar vi kunskapsunderlaget och indikatorerna för utbildningen som anger resultaten och genomslaget för samt kvaliteten på och serviceförmågan inom utbildningsanordnarnas verksamhet.

Vi stöder utbildningsanordnarna så att de utvecklar sin verksamhet så att den på bästa möjliga sätt svarar mot kompetensbehoven hos de olika befolkningsgrupperna och arbetsmarknaden i respektive region. Vi ökar växelverkan och samarbete mellan yrkesutbildningen, gymnasiet och högskolorna för att säkerställa tillgången till utbildning, stärka högskolefärdigheter och stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten. Vi gör också yrkesutbildningens inlärningsmiljöer mångsidigare och stärker undervisnings- och handledningspersonalens kompetens och förmåga att utnyttja olika inlärningsmiljöer.

Undervisnings- och kultur- ministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för genomförandet av utvecklingsprogrammet tillsammans med Utbildningsstyrelsen. Programmet sammanför utbildningsanordnarna, de studerande, lärarna, samarbetsparterna i arbetslivet och andra sakkunniga samt intressentgrupper inom yrkesutbildningen till samarbete för förbättrande av kvaliteten och jämlikheten inom yrkesutbildningen.

<https://minedu.fi/sv/rattattkunna>
#RättAttKunna

Undervisnings- och kulturministeriet

Direktör Tiina Silander
Avdelningen för gymnasieutbildning och yrkesutbildning
Telefon 0295 3 30188
tiina.silander@minedu.fi

Utbildningsstyrelsen

Undervisningsråd Sanna Laiho
Yrkeskunnande
Telefon 0295 3 31301
sanna.laiho@oph.fi

Yrkesutbildning

Utvecklingsprogrammet för kvalitet och jämlikhet 2020–2022